

การสำรวจผลงานวิจัยประเภท Routine to Research และการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วย ในงานบริการพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์

พรนิภา หาญละคร^{1*}, อุบล จ้วงพานิช¹, สิริพร มงคลถาวรชัย¹, อุบลรัตน์ ค้อยมาเมือง¹, สมบูรณ์ เทียนทอง²

¹งานบริการพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

²ภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

A Survey of the Routine to Research and Research Utilization in Nursing Division Srinagarind Hospital

Pornnipa Harnlakorn^{1*}, Ubol Juangpanich¹, Siriporn Mongkolthawolchai¹, Ubolratna Toimamuang¹, Somboon Thienthong²

¹Nursing Division, Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University, Khon Kaen 40002, Thailand

²Department of Anesthesiology, Faculty of Medicine, Khon Kaen University, Khon Kaen 40002, Thailand

หลักการและวัตถุประสงค์: งานบริการพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มีนโยบายสนับสนุนให้บุคลากรทำงานวิจัยจากงานประจำ ซึ่งเรียกงานวิจัยแบบนี้ว่าวิจัย R2R (Routine to research) การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาจำนวนงานวิจัยที่เข้าข่าย R2R และจำนวนงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วยของพยาบาล งานบริการพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิธีการศึกษา: เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปยังหัวหน้าโครงการวิจัย ที่มีผลงานตีพิมพ์ระหว่างปีงบประมาณ 2550-2556 ข้อมูลที่ศึกษาประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานของผู้ทำวิจัย จำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับทุน งานวิจัยที่เข้าข่าย R2R และงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือความถี่และร้อยละ

ผลการศึกษา: พบว่าในช่วงเวลาที่ศึกษามีงานวิจัยที่ตีพิมพ์ 41 โครงการ เป็นงานวิจัยที่เข้าข่าย R2R 14 เรื่อง (ร้อยละ 34.14) ได้รับทุนสนับสนุน 11 เรื่อง (ร้อยละ 26.82) มีการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างน้อยอย่างต่อเนื่อง 12 เรื่อง (ร้อยละ 29.27 ของงานวิจัยที่ตีพิมพ์)

สรุป: ผลงานวิจัยที่เข้าข่าย R2R และการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่องยังมีน้อย (ร้อยละ 34.1 และ 29.3 ของงานวิจัยที่ตีพิมพ์) ควรส่งเสริมให้พยาบาลมีความรู้ ทักษะ

Background and Objective: Nursing Division, Srinagarind hospital, has the policy of encouraging nurses to create research from their routine works which call Routine to Research (R2R). This study aimed to survey the number of R2R-related articles and their utilization published by nurse providers at the Nursing Division, Srinagarind hospital, faculty of Medicine, Khon Kaen university.

Materials and methods: This was a descriptive study. Questionnaires were sent to all corresponding authors published either in index or non-index journals during 2007-2013. We focused on basic data of researchers, number of articles that received funding, and the number of R2R-related articles and their utilization. Descriptive statistics, frequency and percentage, were used for data analyses.

Results: There were 41 published articles during the studied period, only 14 articles (34.14%) were considered as R2R, whereas 27 (65.85%) were not. Eleven articles (26.82%) received funding, and only 12 studies (29.27% of all published papers) were continuously utilized in routine patient care.

Conclusion: Of all articles published by nurses from nursing division, about one-third (34%) were R2R, and only 29% have been applied to routine patient care. It is suggested that the administrator of nursing division should push more efforts enhancing the nurses' knowledge and

*Corresponding author: Pornnipa Harnlakorn, Nursing Division, Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University, Khon Kaen 40002, Thailand. E-mail: pornhan@yahoo.com

ทำงานประจำสู่งานวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วยมากขึ้น

คำสำคัญ: การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย, การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วย, งานบริการพยาบาล

ศรีนครินทร์เวชสาร 2559; 31(4): 218-23. • Srinagarind Med J 2016; 31(4): 218-23.

บทนำ

พยาบาลถือเป็นวิชาชีพให้การดูแลสุขภาพที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดในประเทศไทย¹ ถ้าพยาบาลเหล่านี้ให้การพยาบาลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ มีการสร้างงานวิจัยและนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมจะช่วยให้พยาบาลมีเอกสิทธิ์ในการปฏิบัติการการพยาบาล¹

การสร้างงานวิจัยและการนำผลงานวิจัยไปใช้ เป็นกระบวนการที่มีความเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน และมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาความแข็งแกร่งและความก้าวหน้าของวิชาชีพ² นอกจากนี้การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์เป็นเป้าหมายสูงสุดของผู้ให้ทุนวิจัย แต่จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วยไม่มีแบบแผนชัดเจนและมีความล่าช้า³ และมีการนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์น้อย^{4,5} เช่น เดียวกันกับการศึกษาของ ทองศรี อิมรส⁵ ศึกษาในพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก จำนวน 338 ราย พบว่า มีพยาบาลเพียงร้อยละ 20.7 ที่เคยนำผลการวิจัยไปใช้ และอาภาภรณ์ ธรเสนา และคณะ⁶ ศึกษาการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่างานวิจัยที่ได้รับทุนจากคณะแพทยศาสตร์ ปีงบประมาณ 2545-2548 จำนวน 324 เรื่อง มีการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์เพียง ร้อยละ 10 คณะแพทยศาสตร์จึงได้มีการสนับสนุนให้มีการนำงานประจำมาทำเป็นวิจัยแบบ Routine to research (R2R) เพื่อให้มีการนำผลงานไปใช้ในการดูแลผู้ป่วยมากยิ่งขึ้น⁷ เช่นเดียวกับงานบริการพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์⁸ ได้เห็นความสำคัญของการนำงานประจำมาทำงานวิจัย จึงได้กำหนดนโยบายไว้ชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบาย คณะแพทยศาสตร์ ในการส่งเสริมให้บุคลากรพยาบาลนำงานประจำมาทำเป็นงานวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้ในการดูแลผู้ป่วยตั้งแต่ปีงบประมาณ 2550

จากการสำรวจงานวิจัยในงานบริการพยาบาล ทั้งที่ได้รับทุนวิจัยและไม่ได้รับทุนอุดหนุน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2550-2556 พบว่ามีจำนวน 60 เรื่อง แต่ยังไม่มีการติดตามการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์มากนักน้อยเพียงใดและมีงานวิจัยที่เข้าข่ายเป็นงานวิจัย R2R จำนวนเท่าใด ที่มวิจัยจึงต้องการสำรวจผลงานวิจัยประเภท R2R และสำรวจงานวิจัยที่มีการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วยใน

skills on R2R, encouraging doing R2R and also research utilization.

Keywords: Routine to Research, Research Utilization, Nursing Division

บริการพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์ ดังนั้นการศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาจำนวนงานวิจัยของงานบริการพยาบาล ที่ดำเนินการแล้วเสร็จที่เข้าข่าย R2R และศึกษาจำนวนงานวิจัยของงานบริการพยาบาล ที่ดำเนินการแล้วเสร็จและมีการนำไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วย

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา ประชากรคือ พยาบาลโรงพยาบาลศรีนครินทร์ ที่มีผลงานวิจัยตีพิมพ์กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลที่มีผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารทั้งที่เป็น index และ non-index journal ระหว่างปีงบประมาณ 2550-2556 จำนวน 41 ราย ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา 1 มีนาคม พ.ศ 2557 - 30 ตุลาคม พ.ศ 2558 สถานที่ทำวิจัย งานบริการพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามการสำรวจงานวิจัยประเภท R2R จำนวนงานวิจัยที่เข้าข่ายเป็นประเภทงานวิจัย R2R การตัดสินใจเป็นงานวิจัย R2R ใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาของ R2R ของสถาบันวิจัย ระบบสาธารณสุข (สวรส)⁹ และจำนวนงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วย วิธีการเชิญชวนเข้าร่วมโครงการ โดยชี้แจงลักษณะโครงการ บอกถึงประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับ และชี้แจงเรื่องการรักษาสิขสิทธิ์ โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามจะเก็บไว้เป็นความลับจะนำมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย และวิเคราะห์ในภาพรวมเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2557- 30 ตุลาคม 2558 โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มอบหมายให้พนักงานธุรการส่งแบบสอบถามไปยังพยาบาล หัวหน้าโครงการวิจัย ตามหอผู้ป่วยต่างๆ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ที่มีผลงานวิจัยตีพิมพ์ระหว่างปี 2550-2556 จำนวน 41 ชุด ถ้าตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อย ให้ส่งกลับคืนมาโดยฝากพนักงานธุรการประจำแต่ละหอผู้ป่วยนำส่งกลับคืน ที่งานบริการพยาบาล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ศึกษาความถี่และร้อยละ
โครงการวิจัยนี้เข้าข่ายไม่ต้องขอรับการพิจารณาโครงการวิจัยการวิจัย (Exemption) เลขที่ HE571106

ผลการศึกษา

จากการส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 41 เรื่อง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบ พบว่า โครงการวิจัยที่มีการตีพิมพ์ผลงานวิจัย 41 โครงการ (ตารางที่ 1) รูปแบบงานวิจัยที่ตีพิมพ์เป็นวิจัยเชิงพรรณนา 27 เรื่อง (ร้อยละ 65.85) ไม่เข้าข่ายเป็นวิจัย R2R พบว่างานวิจัยที่เข้าข่ายเป็น R2R ทั้งหมด 14 เรื่อง (ร้อยละ 34.14) ประกอบด้วย วิจัยกึ่งทดลอง 10 เรื่อง (ร้อยละ 26.83) วิจัยแบบ Meta - analysis 1 เรื่อง (ร้อยละ 2.44) เชิงทดลอง 1 เรื่อง (ร้อยละ 2.44) และวิจัยเชิงปฏิบัติการ 2 เรื่อง (ร้อยละ 4.88) (ตารางที่ 2) จากงานวิจัย 14 เรื่อง ได้รับทุนสนับสนุน 11 เรื่อง (ร้อยละ 26.82) โดยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น 9 เรื่อง (ทุนอุดหนุนการวิจัยประเภททั่วไป จากคณะแพทยศาสตร์ 6 เรื่อง ทุนวิจัย R2R 2 เรื่อง ทุนจากศูนย์ตะวันออก 1 เรื่อง) และทุนภายนอกมหาวิทยาลัยขอนแก่น 2 เรื่อง: ทุนอุดหนุนการวิจัย

ประเภททั่วไป จากสภาวิจัยแห่งชาติ 1 เรื่อง และ ทุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ 1 เรื่อง) จำนวนผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์และนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง จำนวน 12 เรื่อง ร้อยละ 29.27 (ของงานวิจัยที่ตีพิมพ์ทั้งหมด) (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 1 จำนวนงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในแต่ละปี

ปี พ.ศ.	จำนวน (ร้อยละ)
2550	10 (24.39)
2551	1(2.44)
2552	4(9.76)
2553	14 (34.14)
2555	1(2.44)
2556	11(26.83)
รวม	41(100)

ตารางที่ 2 รูปแบบงานวิจัยที่เป็น R2R

รูปแบบวิจัย	จำนวน	ร้อยละ	เข้าข่าย R2R	ร้อยละ
เชิงพรรณนา	27	65.85	0	0
กึ่งทดลอง	10	24.39	10	24.39
Meta-analysis	1	2.44	1	2.44
เชิงทดลอง	1	2.88	1	2.44
เชิงปฏิบัติการ	2	4.88	2	4.88
รวม	41	100	14	34.14

ตารางที่ 3 จำนวนงานวิจัยที่ตีพิมพ์และนำผลวิจัยไปใช้อย่างต่อเนื่อง

ปีที่ตีพิมพ์	จำนวนงานวิจัยที่ตีพิมพ์	จำนวนงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง	ร้อยละ
2550	10	3	7.32
2551	1	0	0
2552	4	2	2.44
2553	14	3	7.32
2554	0	0	0
2555	1	1	2.44
2556	11	3	7.32
รวม	41	12	29.27

วิจารณ์

จากผลการวิจัยจะเห็นว่า ผลงานวิจัยที่เข้าข่ายเป็นวิจัย R2R 14 เรื่อง (ร้อยละ 34.14) เมื่อพิจารณาการนำมาใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วยมีเพียง 12 เรื่อง¹⁰⁻²¹ คิดเป็นร้อยละ

29.27 (ของงานวิจัยที่ตีพิมพ์) ซึ่งทั้ง 12 เรื่องมีการนำไปใช้ประโยชน์ในกลุ่มผู้ป่วยดังต่อไปนี้ 1) ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับยาเคมีบำบัด 2 เรื่อง คือ 1.การนำแนวปฏิบัติการวางแผนการจำหน่ายที่สร้างขึ้นมาใช้อย่างต่อเนื่อง ช่วย

ให้พยาบาลสามารถใช้โปรแกรมวางแผนการจำหน่ายใน
 ทิศทางเดียวกัน ทำให้ผู้ป่วยเข้าใจ ปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง
 2. การนำผลการวิจัยเรื่อง ผลของดนตรีบำบัดมาใช้ในผู้ป่วย
 มะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัด ผลของการใช้ดนตรีบำบัดอย่าง
 ต่อเนื่อง ช่วยลดความปวด มีการขยายผลในโรงพยาบาล
 ศรีนครินทร์ และเผยแพร่ให้หน่วยงานภายนอกนำแนว
 ปฏิบัติไปใช้ 2) การนำผลการวิจัยไปใช้ในผู้ติดเชื้อเอชไอวี/
 ผู้ป่วยเอดส์ 2 เรื่อง ได้แก่ 1. การนำผลการวิจัยเรื่องผลของ
 กลุ่มบำบัดแบบปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม และ
 2. การนำผลการวิจัยเรื่องผลของกลุ่มบำบัดแบบปรับเปลี่ยน
 ความคิดและพฤติกรรมร่วมกับการฝึกสมาธิ ไปใช้ในผู้ติดเชื้อ
 เอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์อย่างต่อเนื่อง ช่วยให้ผู้ป่วยกลุ่มนี้มีความ
 หวัง ลดความซึมเศร้า และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ผู้ป่วยนำ
 ไปใช้ที่บ้านได้ มีการเผยแพร่และขยายผลไปสู่ญาติผู้ดูแลที่
 ได้รับผลกระทบจากการมีผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยเอดส์ในครอบครัว
 3) การนำผลการวิจัยไปใช้ในผู้ป่วยที่แท้งเข็มเจาะเลือด
 ไว้เพื่อฉีดยา 2 เรื่องคือ 1. การใช้สารละลายน้ำเกลือหล่อ
 หลอดเลือดดำเพื่อป้องกันลิ่มเลือดอุดตันปลายเข็มฉีดยา
 ชนิดลึกลับ และ 2. การนำเอาข้อสรุปจากงานวิจัยแบบ
 Meta-analysis ผลของการใช้น้ำยาเฮปารินและสารละลาย
 น้ำเกลือสำหรับหล่อหลอดเลือดดำต่อการเปิดโล่งของหลอด
 เลือดดำและการเกิดหลอดเลือดดำอักเสบ ผลจากการนำ
 ผลการวิจัยทั้ง 2 เรื่องมาใช้อย่างต่อเนื่อง ช่วยให้พยาบาลมี
 แนวปฏิบัติในรูปแบบเดียวกัน ลดอัตราการอุดตันและภาวะ
 หลอดเลือดดำอักเสบ มีการขยายผลนำแนวปฏิบัตินี้ไปใช้
 ทั่วโรงพยาบาล 4) การนำผลการวิจัยไปใช้กับผู้ป่วยจิตเวชที่
 มีอาการซึมเศร้า 2 เรื่อง คือ 1. ผลของการฝึกโยคะต่อความสุข
 และภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยที่มีอาการซึมเศร้า และ 2. การนำ
 ผลการวิจัยเรื่องการใช้การเคลื่อนไหวบำบัดมาใช้กับผู้ป่วย
 จิตเวชอย่างต่อเนื่อง ช่วยให้ผู้ป่วยลดอาการซึมเศร้า สามารถ
 นำไปใช้ที่บ้านได้ รวมทั้งมีการขยายผลในแผนกจิตเวช โสต
 5) การนำผลการวิจัยมาใช้ในมารดาหลังคลอด 3 เรื่องคือ
 1. การนำแนวปฏิบัติการส่งเสริมการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา
 ในมารดาที่คลอดทารกพิการปากแหว่งเพดานโหว่ ผลการใช้
 แนวปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ช่วยให้ มารดาเลี้ยงทารกโดยเฉพาะ
 การให้นมง่ายขึ้นไม่ซับซ้อน ทั้งบิดาและมารดามีสัมพันธภาพ
 ที่ดีมากต่อทารกพิการ มีการใช้แนวทางนี้ไปใช้กับผู้รับบริการ
 อย่างต่อเนื่อง 2. การนำผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาการส่งเสริม
 การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างยั่งยืนมาใช้ในมารดาที่คลอดบุตร
 ในหอผู้ป่วยหลังคลอด ช่วยให้ผู้เพิ่มอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนม
 และมีการนำรูปแบบการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มา

ใช้ต่อเนื่อง และ 3. การนำผลวิจัยเรื่องผลของการให้ข้อมูล
 มาใช้ในมารดาทารกคลอดก่อนกำหนดที่มีความผิดปกติที่
 จอตา ช่วยลดความวิตกกังวล ความรู้ และส่งเสริมให้ปฏิบัติ
 เหมาะสม มีการใช้ผลการวิจัยนี้อย่างต่อเนื่องในแผนกผู้ป่วย
 นอก ช่วยให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน และหน่วยงานอื่นๆ ที่ร่วม
 งาน มีแนวทางในการปฏิบัติเพื่อดูแลมารดาที่ทารกคลอด
 ก่อนกำหนดที่มีความผิดปกติที่จอตาอย่างมีประสิทธิภาพ
 6) การนำผลวิจัยมาใช้ในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บ 1 เรื่อง คือการ
 ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บในหน่วยผู้ป่วย
 นอกอุบัติเหตุฉุกเฉิน ผลงานวิจัยเรื่องนี้มีการนำไปใช้อย่างต่อ
 เนื่อง ช่วยให้เจ้าหน้าที่มีแนวปฏิบัติแบบเดียวกัน สามารถช่วย
 ผู้รับบริการได้เร็วขึ้น

จะเห็นว่าการนำผลวิจัยมาใช้ประโยชน์ยังไม่มากนัก
 ดังนั้นควรมีการสนับสนุนให้มีการพัฒนางานประจำให้เป็น
 งานวิจัยและมีพี่เลี้ยงคอยช่วยเหลือ ชี้แนะเพื่อให้สามารถ
 ดำเนินการวิจัยให้สำเร็จและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการ
 ศึกษาของ อภาภรณ์ ธรเสนา และคณะ⁶ ที่สำรวจการนำ
 ผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในโรงพยาบาลศรีนครินทร์ พบว่า
 มีการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์เพียง ร้อยละ 10 ทั้งนี้อาจเป็น
 ไปได้ว่าพยาบาลมีภาระงานมาก ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะไป
 ทบทวนวรรณกรรม หรือหลักฐานเชิงประจักษ์ใหม่ที่จะนำสู่
 การปฏิบัติ และพยาบาลขาดความรู้และทักษะในการประเมิน
 งานวิจัย รวมทั้งคิดว่าตนเองไม่มีอำนาจพอที่จะเปลี่ยนแปลง
 วิธีการต่างๆ จึงทำให้นำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติน้อย
 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Wang และคณะ²² และ
 Hutchinson และ Johnston²³ ที่ศึกษาปัญหาและอุปสรรค
 เกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ผลการวิจัยพบว่า พยาบาล
 รู้สึกว่าไม่มีอำนาจเพียงพอที่จะไปเปลี่ยนแปลงวิธีการต่างๆ
 ในกิจกรรมการพยาบาลกับคนไข้ ร้อยละ 15.7 ไม่มีเวลา
 ร้อยละ 13.4 นอกจากนี้ ยังพบว่า พยาบาลขาดทักษะใน
 การประเมินงานวิจัยและขาดการสนับสนุน ส่งเสริมให้นำ
 ผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติงาน สิ่งที่จะเอื้ออำนวยให้เกิด
 การนำผลการวิจัยมาใช้ 3 อันดับแรก คือ มีการสนับสนุน
 ส่งเสริมจัดการให้มีการนำผลการวิจัยมาใช้ร้อยละ 36.9
 รองลงมาคือ เพิ่มพูนความรู้ให้พยาบาลในเรื่องการนำหลัก
 ฐานเชิงประจักษ์มาใช้ร้อยละ 21.1 และอันดับ 3 เพิ่มเวลา
 ในการทบทวนวรรณกรรมและนำผลการวิจัยลงสู่การปฏิบัติ
 ร้อยละ 17.5 และจากการศึกษาของ Tan และคณะ²⁴ ที่
 ศึกษาในพยาบาล 1,094 คน พบว่า ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะ
 นำแนวคิด งานวิจัยใหม่ๆ มาใช้ในการดูแลผู้ป่วยเพราะงาน
 ประจำก็มากอยู่แล้ว

สรุป

ผลการสำรวจงานวิจัยที่เข้าข่าย R2R งานบริการพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์ ระหว่างปีงบประมาณ 2550-2556 พบว่างานวิจัยที่เข้าข่าย R2R ร้อยละ 34 และมีการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 29 (ของงานวิจัยที่ตีพิมพ์) แสดงให้เห็นว่ายังมีผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์น้อย ผู้บริหารการพยาบาล ควรจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการทำงานประจำสู่งานวิจัยให้แก่พยาบาล ส่งเสริมให้มีการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย รวมทั้งให้มีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์มากขึ้น มีโครงสร้างขององค์กรที่คอยดูแลและพัฒนาระบบการนำผลการวิจัยไปใช้อย่างเป็นทางการ จัดสรรเวลาให้พยาบาลมีชั่วโมงค้นคว้า ทบทวนวรรณกรรมหรือทำงานวิจัย มีระบบพี่เลี้ยง ที่ปรึกษา คอยให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด จัดเวทีก่อนที่ทำงานวิจัย สำเร็จมานำเสนอให้คนในองค์กรรับฟัง จัดเวทีการนำเสนอ R2R และมีการให้รางวัลในที่ที่ทำงานวิจัย และนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ/การนำผลวิจัยสถาบันนี้ไปใช้ในหน่วยงาน

1. สนับสนุนให้พยาบาลมีการพัฒนางานประจำให้เป็นงานวิจัยมากขึ้น
2. ด้านองค์กรที่จะนำผลงานวิจัยมาใช้ มีการกำหนดนโยบายส่งเสริมการนำผลวิจัยมาใช้อย่างเป็นทางการ โดยเฉพาะชุมชนนักปฏิบัติที่รับผิดชอบการพยาบาลเฉพาะทาง งานบริการพยาบาลมีการกำหนดเข็มมุ่งเพื่อพัฒนาบริการสู่ความเป็นเลิศ
3. ควรเสริมสร้างพลังอำนาจให้พยาบาล และเปิดโอกาสให้พัฒนาระบบการพยาบาลโดยนำผลวิจัยมาใช้เพื่อมุ่งสู่ผลลัพธ์ทางการพยาบาล
4. พัฒนาศักยภาพพยาบาลด้านการวิจัย ส่งเสริมให้ผู้สนใจและมีความพร้อมมาอบรมเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาก่อนนำผลวิจัยไปใช้
5. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพพยาบาลกลุ่มที่ดูแลผู้ป่วยเฉพาะทาง ทั้งกลุ่มดูแลผู้ป่วยเฉพาะโรคและผู้ป่วยปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้จากงานวิจัยสู่การปฏิบัติ
6. ควรจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำผลงานวิจัยมาใช้ในกลุ่มที่ปฏิบัติและ/หรือ กลุ่มชุมชนนักปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ
7. คณะแพทยศาสตร์ควรสนับสนุน กลุ่มวิจัยพัฒนางานประจำให้เป็นวิจัย เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการ

พยาบาลให้สามารถพัฒนางานประจำให้เป็นวิจัยและนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริงต่อไป ผลลัพธ์ที่ได้ คือ พัฒนาศักยภาพพยาบาลสู่ความเป็นเลิศได้

เอกสารอ้างอิง

1. Salsali M, Mehrdad N. Iranian nurses' constraint for research utilization. BMC Nurs 2009; 8: 9-19.
2. ศิริอร สิ้นธุ, เรณู พุกบุญมี. การรับรู้อุปสรรคและสิ่งเอื้ออำนวยต่อการนำผลงานวิจัยไปใช้ในการ ปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.
3. Eccles M, Grimshaw J, Walker A, Johnston M, Pitts N. Changing the behavior of healthcare professionals: the use of theory in promoting the uptake of research findings. J Clin Epidemiology 2005; 58: 107-12.
4. อภาภรณ์ ธรเสนา, สมบูรณ์ เทียนทอง, เพ็ญศรี โค้วสุวรรณ, วัลลภ เหล่าไพญญ์, ศิริ เชื้ออินทร์, ชูศรี คูชัยสิทธิ์ และคณะ. การสำรวจการนำผลการวิจัยไป ใช้ประโยชน์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสารประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2547; 5: 40-8.
5. ทองศรี อิมรส. อุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลพุทธ-ชินราช พิษณุโลก. วารสาร กองการพยาบาล 2546; 30: 14-24.
6. อภาภรณ์ ธรเสนา, สมบูรณ์ เทียนทอง, ศุภศิลป์ สุทธาภา, เสาวนันท บำเรอราช, อมรรัตน์ รัตนศิริ, ชูศรี คูชัยสิทธิ์ และคณะ. การศึกษาระบบการสนับสนุนการตีพิมพ์งานวิจัยที่ได้รับทุนของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ศรีนครินทร์เวชสาร 2550; 22: 174-81.
7. ประกาศคณะแพทยศาสตร์ ฉบับที่ 109/2547 เรื่องหลักเกณฑ์การขอและการจัดสรรทุนโครงการวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์, 2547.
8. งานบริการพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์. แผนยุทธศาสตร์งานบริการพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์ ปี พ.ศ. 2551-2555, 2550.
9. วิจารย์ พานิช. ตั้งหลักที่ความคิด. ใน: จรรยาพร ศรีศัลักษณ์, อภิญญา ดันทวีวงศ์, (บรรณาธิการ). R2R: Routine to Research สยบงานประจำด้วยการวิจัย สูโลกใหม่ของงานประจำ. นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.), 2551: 9-25.
10. อุบล จ้วงพานิช, ณีฐิษฐ์ชญา ไชยวงษ์, จุรีพร อุ่นบุญเรือง. ผลของการใช้โปรแกรมวางแผนการจำหน่ายต่อพฤติกรรมดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่เข้ารับยาเคมีบำบัด. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์บูรพา 2551; 16: 32-42.
11. พรนิภา หาญละคร, สมใจ รัตนมณี, ประภอบ ชันทอง. ผลของกลุ่มบำบัดแบบพฤติกรรมปัญญานิยมต่อความหวังและความเชื่อมั่นในผู้ป่วยติดเชื่อเอชไอวี/ ผู้ป่วยเอดส์ที่เข้ารับยาต้านไวรัส. รามาธิบดีพยาบาลสาร 2552; 15: 206-20.

12. จิราพร พรหมพิทักษ์กุล, วีรวรรณ อึ้งอร่าม, อุบล จ๋วงพานิช, ลดาวัลย์ บุรณะปิยะวงศ์, สุธีรา ตั้งตระกูล, กาญจนา สิมะจารึก. Research Utilization Project: การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาล เรื่องการใช้สารละลายน้ำเกลือหล่อหลอดเลือดดำเพื่อป้องกันลิ่มเลือดอุดตันปลายเข็มฉีดยาชนิดล๊อค. วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ 2553; 33: 62-8.
13. อัมพร กุลเวชกิจ, ถาวร ภาวงศ์, พิษญา ภัคเสียงตรง, แสงจันทร์ ภูหลงเพี้ย, เมธีร์ วาซสีห์. ผลของการฝึกโยคะต่อความสุขและภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยที่มีอาการซึมเศร้า. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 2553; 55: 261-8.
14. พรเพ็ญ ปทุมวิวัฒนา, สุธิดา ทองสุขโข, ธาวิณี นราธิปกร, สุธีรา ประดับวงษ์, กุสุมา ชูศิลป์. การส่งเสริมการเลี้ยงลูกที่มีภาวะปากแห้งเพดานโหว่ด้วยนมแม่อย่างเดียวในช่วง 6 เดือนแรกหลังคลอดในทารกที่มารับการฝึกให้นมแม่ในหอผู้ป่วยหลังคลอด (2ข.) โรงพยาบาลศรีนครินทร์. จดหมายเหตุทางแพทย์ แพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ 2553; 93 (Suppl 4): S71-7.
15. พนอ เตชะอธิก, สุนทราพร วันสุพงศ์, สุมนา สัมฤทธิ์รินทร์. ผลการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บ ในหน่วยผู้ป่วยนอกอุบัติเหตุฉุกเฉิน. วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ 2554; 34: 65-74.
16. อุบล จ๋วงพานิช, จุรีพร อุณบุญเรือง, จันทราพร ลุนลุด, ทิพวรรณ ขรรจร, ภัทรวุฒิ วัฒนศัพท์. ผลของดนตรีบำบัดต่อความวิตกกังวลและความปวดในผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับการบำบัดด้วยเคมีบำบัด. วารสารสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2555; 30: 46-52.
17. ญาณิกา เชษฐโชติศักดิ์, พนมไพร สิทธิวงษา, พรรณทิพา ว่องไว. ผลของการให้ข้อมูลต่อความวิตกกังวล ความรู้ และการปฏิบัติของมารดาทารกคลอดก่อนกำหนดที่มีความผิดปกติที่จอตา. ศรีนครินทร์เวชสาร 2556; 28: 155-62.
18. อัมพร กุลเวชกิจ, ถาวร ภาวงศ์, ชำนาญ เขื่อนแก้ว, นันทพันธ์ เรืองสวัสดิ์. ผลของการใช้การเคลื่อนไหวบำบัดต่อระดับคะแนนอารมณ์ซึมเศร้าในผู้ป่วยจิตเวช. วารสารวิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2556; 1: 77-83.
19. พรนิภา หาญละคร, สมใจ รัตนมณี, ประกอบ ชันทอง. ผลของกลุ่มบำบัดแบบปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมร่วมกับการฝึกสมาธิต่อความซึมเศร้าและคุณภาพชีวิตในผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยเอดส์. วารสารสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2556; 31:132-41.
20. จินตนา บุญจันทร์, พรเพ็ญ ปทุมวิวัฒนา, พงรัตน์ เขาวะเจริญ, กุสุมา ชูศิลป์. การพัฒนาการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างยั่งยืน. วารสารสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2554; 29: 14-24.
21. สุพร วงศ์ประทุม, สุจิตตรา วราอัศวปติ, สิทธิพร จันโทภาส, สุธีรา ตั้งตระกูล, อัมพร กุลเวชกิจ, กาญจนา สิมะจารึก และคณะ. อภิวิเคราะห์: ผลของการใช้น้ำยาเฮปารินและสารละลายน้ำเกลือสำหรับหลอดเลือดดำต่อการเปิดโล่งของหลอดเลือดดำและ/หรือการเกิดหลอดเลือดดำอักเสบ. ศรีนครินทร์เวชสาร 2551; 23: 240-9.
22. Wang LP, Jiang XL, Wang L, Wang GR, Bai YJ. Barriers to and Facilitators of Research Utilization: A Survey of Registered Nurses in China. PLoS ONE 2013; 8: 81-90.
23. Hutchinson AM, Johnston L. Bridging the divide: a survey of nurses' opinions regarding barriers to, and facilitators of, research utilization in the practice setting. J Clin Nurs 2004; 13: 304-15.
24. Tan M, Akgün Sahin Z, Kardas Özdemir F. Barriers of research utilization from the perspective of nurses in Eastern Turkey. Nurs Outlook 2012; 60: 44-50.

